

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

**МӨСТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 2020 ОНЫ ЖИЛИЙН
ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

Аудитын код: ХОА-2021/33/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2021 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Нарантуул Утас: 70432545 цахим хаяг: Narantuul.d@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	<i>Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт</i>
АОУС	<i>Аудитын Олон Улсын Стандарт</i>
УСНББОУС	<i>Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт</i>
ТТЗ	<i>Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч</i>
ТШЗ	<i>Төсвийн шууд захирагч</i>
БСШУСЯ	<i>Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан спортын яам</i>
ТӨХК	<i>Төрийн өмчит хувьцаат компани</i>
ИТХ	<i>Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал</i>
БҮТЭЗ	<i>Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйл</i>
ОНХС	<i>Орон нутгийн хөгжлийн сан</i>
ХХОАТ	<i>Хувь хүний орлогын албан татвар</i>
ЗДТГ	<i>Засаг даргын тамгын газар</i>

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	12
3. Аудитын тайлан	13
3.1. Ерөнхий зүйл	13
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	14
3.4. Материаллаг байдал	14
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	14
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	16
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл	17
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
3.9. Аудитын илрүүлэлт	18
Залруулсан алдаа	18
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	
Аудитын зөвлөмж	19
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	19
4. Менежментийн захидал	19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	20

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 978-70433061, Факс: 978-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

МӨСТ СУМЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Л.ТОГТОХБАЯР ТАНАА

2021-02-25 № 4/26
танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мөст сумын сургуулийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Мөст сумын сургуулийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл нь байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт, үйл ажиллагааны тайлан, сургуулийн өмнөх боловсролын чанарын үр дүн, хэрэгжилт, багшийн ёс зүйн байдал зэрэг санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Аудитын гол асуудал

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгөгдсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй, санхүүгийн тайлан дахь тоо мэдээлэл нь үнэн эсэх нь тодорхой бус, авлага тусгаагүй, түлээ нүүрсний худалдан авалт зарцуулалтад тавих дотоод хяналтгүй, санхүүгийн программ хангамж ашиглалт хангалтгүй, Шилэн дансны хуульд заасан мэдээллийг бүрэн байршуулаагүй зэрэг зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн заалтуудыг мөрдөөгүй, аудитын "эрх ба үүрэг", "үнэн зөв байдал", "тохиолдсон байх", "иж бүрэн байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

021020639

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.ВОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН/ төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>52,545,837.50</u>	<u>100,356,142.60</u>
33	АВЛАГА	1,840,050	665,685.17
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,840,050	209,809.17
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага		455,876
34	УРЬДЧИЛГАА	2,800,000	-
3471	Урьдчилгаа тооцоо	2,800,000	-
34713	Цалингийн урьдчилгаа	2,800,000	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	47,905,787.50	99,690,457.43
351	Түүхий эд материал	-	2,233,850
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	55,000
35130	Эм боох материал	-	2,178,850
354	Хангамжийн материал	42,458,787.50	91,609,607.43
35410	Бичиг хэргийн материал	299,000	314,000
35420	Аж ахуйн материал	659,358	482,858
35440	Түлш, шатах тослох материал	7,860,000	10,000,000
35460	Хүнсний материал	1,512,900	8,145,245
35470	Бусад хангамжийн материал	32,127,529.50	72,667,504.43
35600	Мал амьтад	5,447,000	5,847,000
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,695,994,606.79</u>	<u>1,786,966,222.71</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,695,994,606.79	1,786,966,222.71
392	Биет хөрөнгө	1,661,517,890.79	1,752,580,849.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,949,239,625.57	1,894,241,345.57
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(425,623,567.75)	(340,417,054.47)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,500,000	21,500,000
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,500,000)	(21,500,000)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	305,826,189	298,863,129.65
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(238,494,945.76)	(246,478,090.47)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	138,151,861	165,547,404
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,471,133.24)	(97,172,762.28)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		49,200,000
39217	Ном	25,889,861.97	28,796,877.87
393	Биет бус хөрөнгө	34,476,716	34,385,372.84
39301	Програм хангамж	30,456,716	30,456,716
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,000,000)	(30,091,343.16)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	34,020,000	34,020,000
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,748,540,444.29</u>	<u>1,887,322,365.31</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>15,230,093.26</u>	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15,230,093.26	-
413	Өглөг	15,230,093.26	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	8,877,193.26	-

41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,832,000	-
4136	Бусад өглөг	3,520,900	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,045,600	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1,475,300	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,733,310,351.03	1,887,322,365.31
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,733,310,351.03	1,887,322,365.31
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,778,052,567.80	1,778,052,567.80
51101	Өмч: - төрийн	1,778,052,567.80	1,778,052,567.80
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(585,084,615.57)	(430,336,894.48)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(585,084,615.57)	(584,348,908.76)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	154,012,014.28
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	540,342,398.80	539,606,691.99
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,748,540,444.29	1,887,322,365.31

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,008,403,244	1,406,506,830.43
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,176,629	174,513,230.43
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,176,629	133,973,255.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,176,629	131,067,655.50
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000	1,400,000
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,676,629	129,667,655.50
120009	Бусад орлого	-	2,905,600
122	Тусламжийн орлого	-	40,539,974.93
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	40,539,974.93
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,006,226,615	1,231,993,600
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	953,813,000	1,134,176,200
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	953,813,000	1,134,176,200
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	260,615	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	260,615	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	52,153,000	97,817,400
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	49,153,000	48,617,400
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	3,000,000	49,200,000
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,125,112,421.92	1,252,031,216.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,125,112,421.92	1,252,031,216.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,100,485,421.92	1,189,286,970.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	763,726,200	899,620,032.61
210101	Үндсэн цалин	518,409,900	673,231,755.61
210102	Нэмэгдэл	143,138,600	167,850,294
210104	Урамшуулал	57,039,400	58,537,983
210105	Гэрээт ажлын хөлс	45,138,300	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	97,002,864	114,048,232.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,709,710.12	78,099,980.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,601,242.47	8,987,063
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,080,993.95	7,189,650.40

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,408,432.52	1,797,412.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,202,484.94	17,974,126
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	46,338,948	43,284,429
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,525,355	8,192,229
210302	Түлш, халаалт	36,313,593	31,592,200
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500,000	3,500,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,438,581	18,050,462
210401	Бичиг хэрэг	850,500	1,344,700
210402	Тээвэр, шатахуун	4,519,245	7,707,162
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	626,700	373,100
210404	Ном, хэвлэл	420,500	59,700
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	227,800	287,050
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,320,800	4,080,300
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	7,473,036	4,198,450
2105	Нормативт зардал	60,591,100	19,770,232.15
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	324,700	2,249,850
210502	Хоол, хүнс	60,266,400	16,416,405
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,103,977.15
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	853,900	2,071,872.85
210604	Урсгал засвар	853,900	2,071,872.85
2107	Томилолт, зочны зардал	306,600	306,600
210702	Дотоод албан томилолт	306,600	306,600
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	219,000	1,392,000
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	219,000	1,000,000
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	392,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	116,008,228.92	90,743,109.52
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	981,100	4,585,218
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,648,600	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	110,378,528.92	86,157,891.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,627,000	62,744,245.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,627,000	13,556,900
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,627,000	13,556,900
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	49,187,345.79
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	49,187,345.79
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(116,709,177.92)	154,475,614.34
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	463,600.06
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		463,600.06
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(463,600.06)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(116,709,177.92)	154,012,014.28

2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,006,726,615	1,239,729,100
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	500,000	7,735,500
120	Нийтлэг татварын бус орлого	500,000	7,735,500
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	500,000	1,400,000

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000	1,400,000
120009	Бусад орлого	-	6,335,500
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,006,226,615	1,231,993,600
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	953,813,000	1,134,176,200
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	953,813,000	1,134,176,200
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	260,615	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	260,615	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	52,153,000	97,817,400
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	49,153,000	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/		48,617,400
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	3,000,000	49,200,000
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,006,726,615	1,190,529,100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,006,726,615	1,190,529,100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	982,099,615	1,128,240,730.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	756,698,515	910,020,016.61
210101	Үндсэн цалин	511,382,215	616,825,291.28
210102	Нэмэгдэл	143,138,600	229,386,600
210104	Урамшуулал	57,039,400	62,358,401.33
210105	Гэрээт ажлын хөлс	45,138,300	1,449,724
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	95,116,000	114,896,458.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	64,678,800	78,312,758.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,609,300	9,145,900
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,087,400	7,316,800
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,521,900	1,829,200
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,218,600	18,291,800
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,026,155	46,019,729
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,525,355	8,192,229
210302	Түлш, халаалт	40,080,800	36,407,500
210303	Цэвэр, бохир ус	1,420,000	1,420,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,480,745	10,661,500
210401	Бичиг хэрэг	473,000	473,000
210402	Тээвэр, шатахуун	4,519,245	2,317,700
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	626,700	609,000
210404	Ном, хэвлэл	3,420,500	420,500
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	227,800	227,800
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,213,500	6,613,500
2105	Нормативт зардал	62,229,700	35,448,050
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	324,700	3,907,700
210502	Хоол, хүнс	60,266,400	29,341,750
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,638,600	2,198,600
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,253,200	1,007,900

210604	Урсгал засвар	1,253,200	1,007,900
2107	Томилолт, зочны зардал	306,600	306,600
210702	Дотоод албан томилолт	306,600	306,600
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	219,000	1,392,000
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	1,000,000
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	219,000	392,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,769,700	8,488,476
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,121,100	4,385,776
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,648,600	4,102,700
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,627,000.00	62,288,369.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,627,000	13,556,900
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,627,000	13,556,900
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	48,731,469.79
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	48,731,469.79
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	=	49,200,000
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	49,200,000
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	49,200,000
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	49,200,000
221001	Их засвар	-	49,200,000
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	=	(49,200,000)

2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.8	540,342,398.8	(585,084,615.57)	1,733,310,351.03
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,778,052,567.8	540,342,398.8	(585,084,615.57)	1,733,310,351.03
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.8	540,342,398.8	(585,084,615.57)	1,733,310,351.03
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.8	540,342,398.8	(585,084,615.57)	1,733,310,351.03
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	735,706.81	735,706.81

D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,778,052,567.8	540,342,398.8	(584,348,908.76)	1,734,046,057.84
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(735,706.81)	-	(735,706.81)
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	154,012,014.28	154,012,014.28
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,778,052,567.8	539,606,691.99	(430,336,894.48)	1,887,322,365.31

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН /төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,003,466,000	1,003,466,000	1,183,293,600	1,134,562,130.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,003,466,000	1,003,466,000	1,183,293,600	1,134,562,130.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	978,839,000	978,839,000	1,160,311,700	1,121,005,230.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	760,926,200	760,926,200	914,591,100	908,570,292.61
210101	Үндсэн цалин	515,609,900	515,609,900	620,094,600	616,825,291.28
210102	Нэмэгдэл	143,138,600	143,138,600	229,386,600	229,386,600
210104	Урамшуулал	57,039,400	57,039,400	65,109,900	62,358,401.33
210105	Гэрээт ажлын хөлс	45,138,300	45,138,300		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	95,116,000	95,116,000	123,469,800	114,896,458.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	64,678,800	64,678,800	86,886,100	78,312,758.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,609,300	7,609,300	9,145,900	9,145,900
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,087,400	6,087,400	7,316,800	7,316,800
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,521,900	1,521,900	1,829,200	1,829,200
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,218,600	15,218,600	18,291,800	18,291,800
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,145,100	48,145,100	47,609,500	46,019,729
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,644,300	6,644,300	7,308,700	8,192,229
210302	Түлш, халаалт	40,080,800	40,080,800	38,880,800	36,407,500
210303	Цэвэр, бохир ус	1,420,000	1,420,000	1,420,000	1,420,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,013,500	5,013,500	9,761,500	9,761,500
210401	Бичиг хэрэг	473,000	473,000	473,000	473,000
210402	Тээвэр, шатахуун	2,052,000	2,052,000	2,317,700	2,317,700
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	626,700	626,700	609,000	609,000
210404	Ном, хэвлэл	420,500	420,500	420,500	420,500
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	227,800	227,800	227,800	227,800

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,213,500	1,213,500	5,713,500	5,713,500
2105	Нормативт зардал	62,229,700	62,229,700	58,570,600	35,448,050
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	324,700	324,700	3,907,700	3,907,700
210502	Хоол, хүнс	60,266,400	60,266,400	52,464,300	29,341,750
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,638,600	1,638,600	2,198,600	2,198,600
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,253,200	1,253,200	1,007,900	1,007,900
210604	Урсгал засвар	1,253,200	1,253,200	1,007,900	1,007,900
2107	Томилолт, зочны зардал	306,600	306,600	306,600	306,600
210702	Дотоод албан томилолт	306,600	306,600	306,600	306,600
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	219,000	219,000	392,000	392,000
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	219,000	219,000	392,000	392,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,629,700	5,629,700	4,602,700	4,602,700
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	981,100	981,100	500,000	500,000
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,648,600	4,648,600	4,102,700	4,102,700
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,627,000	24,627,000	22,981,900	13,556,900
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,627,000	24,627,000	22,981,900	13,556,900
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,627,000	24,627,000	22,981,900	13,556,900
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,003,466,000	1,003,466,000	1,183,293,600	1,134,562,130.21
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	953,813,000	953,813,000	1,134,176,200	1,085,444,730.21
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	953,813,000	953,813,000	1,134,176,200	1,085,444,730.21
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	49,153,000	49,153,000	48,617,400	48,617,400
132001	Орон нутгийн төсвөөс	49,153,000	49,153,000	48,617,400	48,617,400
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	500,000	500,000	500,000	500,000
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000	500,000	500,000	500,000
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	78	78	78	78
620001	Удирдах ажилтан	1	1	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	41	41	41	41
620003	Үйлчлэх ажилтан	25	25	25	25
620004	Гэрээт ажилтан	11	11	11	11
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДҮНДЖААР)	598	598	604	604
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	598	598	604	604

630001	Төрийн өмчит ЕБС	598	598	604	604
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	78	78	78	78
650005	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)	42	42	42	42
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	25	25	25	25
650010	Гэрээт ажилтан	11	11	11	11

2.6 АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,260,615	56,435,500
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,260,615	56,435,500
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,260,615	56,435,500
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	1,449,724
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	1,449,724
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,260,615	900,000
210402	Тээвэр, шатахуун	260,615	
210404	Ном, хэвлэл	3,000,000	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	900,000
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	49,200,000
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		49,200,000
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	1,000,000
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	1,000,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	3,885,776
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	3,885,776
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	3,429,900
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	3,429,900
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,260,615	56,435,500
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,260,615	56,435,500
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	49,200,000
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	260,615	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		7,235,500

3.АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Мөст сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг сургуулийн захирал Л.Тогтохбаяр танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд бараа материалын худалдан авалт, санхүүгийн программ хангамжийн ашиглалт, мал амьтдын тооллого хийх, худалдан авалттай холбоотой асуудлыг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 20-ноос 2021 оны 02 дугаар сарын 25–ны хооронд Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Нарантуул хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. БАЙГУУЛЛАГЫН ЗОРИЛГО, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙ

Мөст сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь “хичээл сургалтыг чанартай бэлтгэж, үр дүнтэй хэрэгжүүлж суралцагчийн хөгжил төлөвшилд ахиц гаргах, сурлагын түвшинг ахиулах, үнэлгээ шинжилгээг бодитой болгох, хүүхэд нэг бүрийг хөгжүүлэх, сургалтын таатай орчныг бүрдүүлэх, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх” гэсэн зорилго, зорилтыг дэвшүүлэн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Боловсролын үндсэн зарчим, тогтолцоо, агуулга, удирдлага, зохион байгуулалт боловсролын харилцаанд оролцогчдын эрх, үүрэг, хүлээх хариуцлагыг тодорхойлох,
- Иргэн тодорхой хугацаанд мэргэшил дээшлүүлэх сургалтад хамрагдах, бие даан суралцах замаар боловсрол, мэргэшлийн ур чадвараа байнга дээшлүүлэх,
- Үндсэн хуульд заасны дагуу төрөөс бүх нийтийн ерөнхий боловсролыг төлбөргүй олгох,
- Боловсролын байгууллагын тогтолцоо нь сургалтын, эрдэм шинжилгээ, арга зүйн боловсролын үнэлгээний, мэргэжил дээшлүүлэх сургалт-арга зүйн болон бусад байгууллагаас бүрдэх,

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Төсвийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт*
- *Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоолоор “Төрийн албан хаагчийн цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”*
- *Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот “бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай”*
- *Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”*

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Мөст сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн ЗДТГ-ын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын газар 2020 онд тус байгууллагад дотоод хяналт хийгдээгүй, аймгийн Төрийн сангаас өдөр тутмын хяналт хэрэгжүүлсэн байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр **нийт зардлыг** сонгож, эрсдэлийн түвшинг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлаас 1008403.2 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 10084.0 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон.

Харин гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогоос 1406506.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 14065.1 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Мөст сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 138781.9 мянган төгрөгөөр буюу 8 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, өр, төлбөр, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Тайлангийн үзүүлэлтүүд	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Авлага	4,640.0	665.7	(3,974.3)
Бараа материал	47,905.8	99,690.4	51,784.6
Үндсэн хөрөнгө	1,695,994.6	1,786,966.2	90,971.6
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,748,540.4	1,887,322.3	138,781.9
Богино хугацаат өр төлбөр	15,230.1		(15,230.1)
Цэвэр хөрөнгө, өмч	1,733,310.3	1,887,322.3	154,012.0
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,748,540.4	1,887,322.3	138,781.9

Авлага дансны үлдэгдэл 665.7 мянган төгрөг болж 3974.3 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 99690.4 мянган төгрөг болж 51784.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь БСШУЯ-наас үнэ төлбөргүйгээр кабинет, хичээлийн хэрэглэгдэхүүн ирснийг БҮТЭЗ-ийн дансанд бүртгэснээс шалтгаалжээ.

№	Үзүүлэлт	Дүн
1	Оны эхний үлдэгдэл	47,905.80
2	Нэмэгдсэн	120,733.60
2.1	Худалдан авсан	79,106.00
2.2	Хандиваар	41,627.60
3	Хасагдсан	68,948.90
3.1	Худалдсан, зарцуулсан	68,948.90
4	Эцсийн үлдэгдэл	99,690.50

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2522625.4 мянган төгрөг болж 17541.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тавилга эд хогшил, ном сурах бичгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн өгснөөс шалтгаалжээ.

№	Үзүүлэлт	Дүн
1	Үндсэн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл	2,505,084.2
2	Нэмэгдсэн	177,593.10
2.1	Худалдан авсан	49,200.0
2.2	Хандиваар	128,393.1
3	Хасагдсан	160,051.90
3.1	Акталсан	160,051.90
4	Үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,522,625.4
6	Хуримтлагдсан элэгдлийн оны эхний үлдэгдэл	809,089.60
801	Элэгдлийн зардал тайлант хугацааны	86,157.90
	Дансны хасалт	159,588.30
10	Хуримтлагдсан элэгдлийн эцсийн үлдэгдэл	735,659.20
11	Үлдэгдэл өртөг	1,786,966.20

Үндсэн хөрөнгийн данс нь БСШУСЯамны хөрөнгө оруулалтаар ном, компьютер тоног төхөөрөмж, аймаг, сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр дотуур байр болон гал тогооны их засвар, үнэ төлбөргүйгээр 177593.1 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгийг аймаг, сумын ИТХ-ын 116, 64 тоот тогтоолоор 160051.9 мянган төгрөг данс бүртгэлээс акталж хасагдсан, биет бус хөрөнгөтэй холбоотой өөрчлөлт ороогүй байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл оны эхэнд 15230.1 мянган төгрөг, оны эцэст өр төлбөргүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1887322.3 мянган төгрөг болж 138781.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь өмнөх үеийн үр дүн данс руу 735.7 мянган төгрөгийн залруулах бичилт хийгдсэн, тайлант онд 154012.0 мянган төгрөгийн ашигтай гарсан зэргээс шалтгаалж байна.

Мөст сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 398103.6 мянган төгрөгөөр буюу 39.5 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй 27991.0 мянган төгрөгийн орлогыг хүлээн авсан, бусад орлого 2905.6, хандив 40540.0, тусгай зориулалтын санхүүжилт 180363.2, ОНХС-аас 46200.0 мянган төгрөгөөр тус тус өссөнөөс шалтгаалсан байна.

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл	Өөрчлөлт
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,008,403.2	1,406,506.8	398,103.6
Туслах үйл ажиллагааны орлого	500.0	1,400.0	900.0

Бусад орлого		2,905.6	2,905.6
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,676.6	129,667.6	127,991.0
Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	953,813.0	1,134,176.2	180,363.2
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	49,153.0	48,617.4	(535.6)
Хандив тусламжийн орлого		40,540.0	40,540.0
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	260.6		(260.6)
Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	3,000.0	49,200.0	46,200.0

Нийт зардал өмнөх оноос 126918.7 мянган төгрөгөөр буюу 1.1 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, шимтгэлийн зардал 152939.1, хангамж бараа материалын зардал 2611.9, эд хогшил, урсгал засварын зардал 1218.0, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардал 1173.0 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 3054.5, нормативт зардал 40820.9, бараа үйлчилгээний бусад зардал 25265.1, мянган төгрөгөөр тус тус буурчээ.

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл	Өөрчлөлт
2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		1,125,112.4	1,252,031.1	126,918.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	763,726.2	899,620.0	135,893.8
2102	Ажил олгогчоос даатгалд төлөх	97,002.9	114,048.2	17,045.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	46,338.9	43,284.4	(3,054.5)
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,438.6	18,050.5	2,611.9
2105	Нормативт зардал	60,591.1	19,770.2	(40,820.9)
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	853.9	2,071.9	1,218.0
2107	Томиллолт, зочны зардал	306.6	306.6	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	219.0	1,392.0	1,173.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	116,008.2	90,743.1	(25,265.1)
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,627.0	62,744.2	38,117.2

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан 735.7 мянган төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга нь акталсан хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэлтэй холбоотой залруулга бичсэнтэй холбоотой байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 833615.4 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 833615.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1183293.6 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1134176.2 мянган төгрөгийг тусгай шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 48617.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 500.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр 1134176.2 мянган төгрөгийг тусгай шилжүүлгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс 48617.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 500.0 мянган төгрөг, нийт 1183293.6 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл

ажиллагаанд 1134562.1 мянган төгрөгийг зарцуулж 48731.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1134562.1 мянган төгрөг буюу 95.9 хувьтай байгаа нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардал 14594.1, тогтмол зардал 1589.8, нормативт зардал 23122.6, урсгал шилжүүлэг 9425.0 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулснаас шалтгаалсан байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээ 48731.5 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн байна. Хэмнэсэн шалтгаан нь 2020 онд Ковид-19 цар тахалтай холбоотой ерөнхий боловсролын сургуулиуд хичээллээгүйгээс шалтгаалсан байна. Хүснэгтээр үзүүлбэл:

Хүснэгт 3	Хөтөлбөр, арга хэмжээний хэмнэлт	/мян.төг/
код	хөтөлбөр, арга хэмжээ	мөнгөн дүн
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,589.8
81801	Үдийн цай хөтөлбөр	9,425.0
81806	Дотуур байрны үйлчилгээ	25,425.2
80305	Бичиг үсгийн боловсролын хөтөлбөр	1,095.8
81835	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	11,195.7
	ДҮН	48,731.5

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

УТХО-аар сургуулийн гал тогооны их засварын санхүүжилт 49200.0, багш ажилчдад худалдан борлуулсан махны үнэ 1905.6, Дэлхийн Байгаль хамгаалах сангаас уралдааны урамшуулал 1000.0, сурах бичгийн түрээсийн орлого 3429.9, туслах үйл ажиллагааны орлого 900.0 мянган төгрөг нийт 56435.5 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс сургуулийн гал тогооны засварын урьдчилгаа 49200.0, сурах бичгийн түрээсийн орлогыг БСШУСЯаманд 3429.9 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн, малчны цалинд 1449.7, материалын үнэ 900.0, байгаль хамгаалах сангийн үйл ажиллагаанд 1000.0, нийт 55979.6 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 455.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 138 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 130 мэдээлэл, 8 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 4 мэдээллийг мэдээлээгүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш дүн бүхий орлого буюу сар бүрийн санхүүжилтийн орлогын 47 ажил гүйлгээ, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан, түүний зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан, оны эцэст татан төвлөрүүлсэн ажил гүйлгээний мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 6906.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 11054.3 мянган төгрөгийн албан шаардлага, 22495.4 мянган төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгөгдөж зөвлөмжийн хэрэгжилт 18.3 хувьтай байна.

Хүснэгт 4 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	2	6,906.7	1	5,042.7	1	1,864.0	73.0
Албан шаардлага	1	11,054.3			1	11,054.3	
Зөвлөмж	5	22,495.4	1	4,109.7	4	18,385.7	18.3
Нийт дүн	8	40,456.4	2	9,152.4	6	31,304.0	30,4

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 129261.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 99583.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 4673.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 акт тогтоож, 1 албан шаардлага, 25004.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Авлага 455.9 мянган төгрөгөөр дутуу тусгасан,
2. Дотуур байрны гал тогооны их засварын урьдчилгаанд 49200.0 мянган төгрөг олгож шууд зардлаар бүртгэсэн,
3. Тайлант оны хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг 9306.0 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн,
4. Акталсан хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийг 735.7 мянган төгрөгөөр бууруулаагүй,
5. Тайлант оны үр дүнг 39886.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасангай холбоотой залруулгыг аудитын явцад хийгдлээ.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын удирдлага, нягтлан бодогч нарт асуудлын бүртгэлээр танилцуулж 99583.8 мянган төгрөгийн залруулга хийж, залруулсан албан тоот ирүүлсэн болно.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 4673.3 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 4673.3 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

1. Өмнөх оны санхүүгийн тайланд авлагаар тусгасан цалингийн урьдчилгаа, шатахууны авлагыг 2020 оны санхүүгийн тайланд шууд зардлаар бүртгэн, худалдан борлуулсан махны үнийг төлөөгүй нийт 4673.3 мянган төгрөгийг тусгаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн Төсвийн тухай хуулийн 16.5.1-д “төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, 16.5.4-д “төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5.дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах

ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалттай нийцэхгүй, аудитын “үнэн зөв байдал”, “бодитой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт бичих

2. Шилэн дансны тухай хуульд заасны дагуу хагас жилийн санхүүгийн тайлан, санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан, түүний зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш дүн бүхий орлого буюу сар бүрийн санхүүжилтийн орлогын 47 ажил гүйлгээ, , оны эцэст татан төвлөрүүлсэн ажил гүйлгээний мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1.3-д "дараа жилийн төсвийн төслийг жил бүрийн 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор; 6.1.4.жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг дараа жилийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, хагас жилийн тайланг 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор; 6.1.6.төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбарыг улирал бүр., 6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр; гэж заалттай нийцэхгүй, аудитын “эрх ба үүрэг”, “үнэн зөв байдал” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 25004.4 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 3 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар түлээ нүүрс, аргалын худалдан авалт зарцуулалтад дотоод хяналт хэрэгжүүлэн ажиллах зөвлөмж өгөгдсөн хэрэгжүүлээгүй тул дараагийн аудитаар шалгах асуудал байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Санхүүгийн программ хангамж ашиглалттай холбоотой асуудал

- 1.1. **Илрүүлэлт:** Нягтлан бодогч, эд хариуцагч нар холбогдох мэдээллийг санхүүгийн программд үнэн зөв, бүрэн оруулаагүйгээс аж ахуйн нэгж байгууллага болон хувь хүмүүс бүрээр авлага, өглөгийн тооцоог хаах боломжгүй, санхүүгийн тайлангийн уялдаагүй тайлагнадаг зөрчил илэрлээ.
- 1.2. **Эрсдэл:** Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх, санхүүгийн программ ашиглалт хангалтгүй байх
- 1.3. **Өгсөн зөвлөмж:** Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна.” гэж заасны дагуу санхүүгийн программд мэдээллийг үнэн зөв шивж оруулах,

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

2. Мал амьтадтай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Тайлант онд байгууллагын данс бүртгэлд байгаа мал амьтдын тооллого хийгээгүй, санхүүгийн тайланд зөвхөн төлийг орлогоо бүртгэсэн, ашиг шим болон бусад тооцоо бодоогүй, багш ажилчдад худалдан борлуулсан махны үнийг цалингаас суутган авч нэмэлт данс руу шилжүүлж малчинд цалин олгосон зэрэг зөрчил илэрлээ.

2.2. Эрсдэл: Данс бүртгэлд байгаа мал дутах, дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй байх, нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан зарлага гаргах, төсвийн хэмнэлтийг төвлөрүүлээгүй байх

2.3. Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 7.7-д “Төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий захирагчийн дансанд татан төвлөрүүлнэ”, 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Т өрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль 70 дугаар зүйлийн 70.2.2-д “түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг 2 удаа /6 дугаар сарын 1, 12 дугаар сарын 1-нээс/, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-д “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг заавал хийнэ” , Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2-д “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ:”, 12.2.1-д “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө;” гэсэн заалтуудыг мөрдөн мал амьтдын тооллого хийх, тооцоо бодож үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулах, , төсвийн хэмнэлтийг татан төвлөрүүлэн ажиллах

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

3. Худалдан авалттай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Хүүхдийн хоол хүнсэнд шаардлагатай мах нийлүүлэх, хүнсний материал худалдан авах тендер зарлаагүй, гэрээ байгуулаагүй компани болон хувь хүнээс мах болон хүнсний материалаа худалдан авч дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй зөрчил илэрлээ.

2.2. Эрсдэл: Чанаргүй бүтээгдэхүүн худалдан авах, зах зээлийн үнэ ханшаас өндөр үнээр нийлүүлэх, худалдан аваагүй байх, материал бүрэн ирэхгүй байх,

2.3. Өгсөн зөвлөмж : Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д “төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, 16.5.4-д “төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх”, 16.5.6-д “дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх”, 6.4.4-д “хуульд өөрөөр заагаагүй бол бараа нийлүүлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэх этгээдийг чөлөөт өрсөлдөөн, нээлттэй сонгон шалгаруулалтын аргаар сонгох” гэж заасны дагуу худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН ЖАГСААЛТ

Огноо:	Аудитын нэр:	Мөст сумын сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2021			ХОА-2021/33/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Мөст сумын сургууль		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас татан төвлөрүүлсэн мөнгийг авлагаар бүртгээгүй орхигдуулсан	455.9	Залруулга хийх	Сургуулийн захирал, нягтлан бодогч	Л.Тогтохбаяр, П.Баянзул
2	Дотуур байрны гал тогооны их засварын зардлын урьдчилгаа олгосон, шууд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн	49200.0	Залруулга хийх		
3	Тайлан оны хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг зөрүүтэй тусгасан	9306.0	Залруулга хийх		
4	Тайлант онд хөрөнгө актлахдаа 2010 онд дахин үнэлэгдсэн хөрөнгийг данс бүртгэлээс хасахдаа дахин үнэлгээний нэмэгдлийг бууруулах бичилтийг орхигдуулсан	735.7	Залруулга хийх		
5	Тайлант оны үр дүнг зөрүүтэй илэрхийлсэн, өмнөх оны авлага, дахин үнэлгээний зөрүү өмнөх үр дүн рүү залруулаагүй орхигдуулсан	39886.2	Залруулга хийх		
6	Өмнөх оны санхүүгийн тайланд авлагаар тусгасан цалингийн урьдчилгаа, шатахууны авлагыг 2020 оны санхүүгийн тайланд шууд зардлаар бүртгэн, худалдан борлуулсан махны үнийг төлүүлэн аваагүй, авлагаар тусгаагүй, ур чадварын нэмэгдлийг ажиллаагүй сард олгосон	4673.3	Төлбөрийн акт		
7	Хүүхдийн хоол хүнсэнд шаардлагатай мах нийлүүлэх, хүнсний материал худалдан авахад тендер зарлаагүй, гэрээ байгуулаагүй компани болон хувь хүнээс мах болон хүнсний материалаа худалдан авч дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй	23098.7	Зөвлөмж өгөх		
8	Санхүүгийн программд холбогдох дансны бичилтийг буруу хийж нягтлан бодогч нь авлага өглөгийг нарийн тооцоогүй шууд хааж тайлагнасан		Зөвлөмж өгөх		
9	Багш ажилчдад худалдан борлуулсан махны үнийг цалингаас суутган авч нэмэлт данс руу шилжүүлж малчинд цалин олгосон, мал амьтдын тооллого хийх, тооцоо бодоогүй	1905.6	Зөвлөмж өгөх		
10	Шилэн дансны хуульд заасан зарим мэдээллийг цахим сайтад байршуулаагүй	0	Албан шаардлага		
дүн		129261.5			

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР